

ĐỀ THI GIỮA HỌC KÌ II – Đề số 4**Môn: Tiếng Việt - Lớp 5****Bộ sách Cánh diều****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Mục tiêu**

- Ôn tập lý thuyết giữa học kì II của chương trình sách giáo khoa Tiếng Việt 5 – Cánh diều.
- Vận dụng linh hoạt lý thuyết đã học trong việc giải quyết các câu hỏi trắc nghiệm và tự luận Tiếng Việt.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM**

1. B	2. A	3. D	4. C	5. A	7. D	9. B
------	------	------	------	------	------	------

A. Kiểm tra đọc**I. Đọc thành tiếng****II. Đọc thầm văn bản sau:****Câu 1.** Trong bài đọc, ba mẹ Hồng làm nghề gì?

- A. Công nhân xây dựng.
- B. Công nhân vệ sinh môi trường.
- C. Giáo viên.
- D. Bác sĩ.

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn thứ nhất để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Ba mẹ Hồng làm công nhân vệ sinh môi trường.

Đáp án B.**Câu 2.** Hồng thường làm gì để giúp đỡ cha mẹ?

- A. Mỗi khi đi học về sớm, Hồng phụ mẹ nấu cơm, dọn dẹp nhà cửa.
- B. Mỗi ngày, Hồng đều nấu cơm mang ra chỗ ba mẹ làm việc.
- C. Hồng đi theo, giúp ba mẹ dọn sạch đường phố.
- D. Hồng cố gắng học thật giỏi để ba mẹ tự hào.

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn thứ hai để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Mỗi khi đi học về sớm, Hồng phụ mẹ nấu cơm, dọn dẹp nhà cửa để giúp đỡ cha mẹ.

Đáp án A.

Câu 3. Điều gì cho thấy Hồng tự hào về ba mẹ?

- A. Hồng không muốn các bạn biết nghề của ba mẹ.
- B. Hồng không nói về ba mẹ với bạn bè.
- C. Hồng chỉ quan tâm đến học tập.
- D. Hồng khoe ba mẹ với các bạn quốc tế bằng tiếng Anh.

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn thứ ba để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Điều cho thấy Hồng tự hào về ba mẹ là Hồng khoe ba mẹ với các bạn quốc tế bằng tiếng Anh.

Đáp án D.

Câu 4. Thái độ của ba mẹ Hồng đối với công việc của mình như thế nào?

- A. Ba mẹ Hồng cảm thấy công việc rất khó khăn, vất vả.
- B. Ba mẹ Hồng luôn tự hào về công việc của mình đang làm.
- C. Dù vất vả nhưng ba mẹ Hồng luôn vui vẻ, yêu nghề và yêu đời.
- D. Ba mẹ Hồng luôn cảm thấy tự ti về công việc mình đang làm.

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn thứ hai để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Thái độ của ba mẹ Hồng đối với công việc là luôn vui vẻ, yêu nghề và yêu đời.

Đáp án C.

Câu 5. Thái độ của Hồng như thế nào đối với công việc của ba mẹ?

- A. Hồng tự hào và khoe với bạn bè quốc tế về công việc của ba mẹ.
- B. Hồng yêu thích và muốn được làm công việc giống ba mẹ.
- C. Hồng không quan tâm đến công việc của ba mẹ.
- D. Hồng cảm thấy tự ti vì công việc của ba mẹ.

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn thứ ba để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết:

Thái độ của Hồng đối với công việc của ba mẹ là tự hào và khoe với bạn bè quốc tế.

Đáp án D.

Câu 6. Thông điệp chính của bài đọc là gì?

Phương pháp giải:

Em đọc lại bài đọc và xem bài đọc muốn nói gì về nghề nghiệp của mỗi người.

Lời giải chi tiết:

Thông điệp của bài đọc là nghề nào cũng đáng quý nếu đem lại giá trị tốt đẹp và mang một vẻ đẹp riêng.

Câu 7. Câu nào dưới đây là câu ghép?

- A. Cả ngày, bụi cuốn mịt mù.
- B. Mưa phùn vẫn cứ lai rai ở các khe núi.
- C. Cây cối có nhiều quả chín thơm tho.
- D. Mùa xuân nhiều hoa, nhưng mùa xuân vẫn là đứa em của mùa đông.

Phương pháp giải:

Em xác định thành phần câu, vẽ câu để tìm câu ghép.

Lời giải chi tiết:

Câu A: Cả ngày (TN), bụi (CN) / cuốn mịt mù (VN).

Câu B: Mưa phùn (CN) / vẫn cứ lai rai ở các khe núi (VN).

Câu C: Cây cối (CN) / có nhiều quả chín thơm tho (VN).

Câu ghép là: Mùa xuân (CN1) / nhiều hoa (VN1), nhưng mùa xuân (CN2) / vẫn là đứa em của mùa đông (VN2).

Đáp án D.

Câu 8. Em hãy điền kết từ phù hợp để nối các vế câu ghép dưới đây:

- a) Lan gieo hai hạt đậu cạnh nhau _____ cậu chăm sóc, tưới nước cẩn thận cho chúng mỗi ngày.
- b) Mai sợ các bạn ngắt những bông hoa trong vườn _____ cô làm một cái hàng rào nhỏ xung quanh vườn.
- c) Trời chuẩn bị mưa _____ Giang không đi chơi nữa.
- d) Thời tiết năm nay thất thường _____ mùa màng vẫn bội thu..

Phương pháp giải:

Em xác định nội dung các vế câu ghép và chọn kết từ thích hợp.

Lời giải chi tiết:

- a) Lan gieo hai hạt đậu cạnh nhau **và** cậu chăm sóc, tưới nước cẩn thận cho chúng mỗi ngày.
- b) Mai sợ các bạn ngắt những bông hoa trong vườn **nên** cô làm một cái hàng rào nhỏ xung quanh vườn.
- c) Trời chuẩn bị mưa **nên** Giang không đi chơi nữa.
- d) Thời tiết năm nay thất thường **nhưng** mùa màng vẫn bội thu.

Câu 9. Xác định điệp từ, điệp ngữ trong đoạn thơ dưới đây?

Ta làm con chim hót
Ta làm một cành hoa
Ta nhập vào hòa ca
Một nốt trầm xao xuyến.

- A. Hoa.
- B. Ta.
- C. Xao xuyến.
- D. Con chim.

Phương pháp giải:

Em tìm từ ngữ được lặp lại nhiều lần.

Lời giải chi tiết:

Điệp từ “ta” xuất hiện trong đoạn thơ 3 lần.

Đáp án B.

Câu 10. Xác định thành phần câu của những câu văn sau:

- a) Trong đêm tối mịt mù, trên dòng sông mênh mông, chiếc xuồng của má Bảy chở thương binh lặng lẽ trôi.
 b) Làn gió nhẹ chạy qua, những chiếc lá lay động như những đóm lửa vàng, lửa đỏ bập bùng cháy.

Phương pháp giải:

Em xác định thành phần trạng ngữ, chủ ngữ, vị ngữ trong câu.

Lời giải chi tiết:

- a) Trong đêm tối mịt mù (TN), trên dòng sông mênh mông (TN), chiếc xuồng của má Bảy chở thương binh (CN) / lặng lẽ trôi (VN).
 b) Làn gió nhẹ (CN1) / chạy qua (VN1), những chiếc lá (CN2) / lay động như những đóm lửa vàng, lửa đỏ bập bùng cháy (VN2).

B. Kiểm tra viết

Phương pháp giải:

- Em xác định đối tượng kể chuyện và lập dàn ý về đối tượng đó với bố cục 3 phần.
- Dựa trên dàn ý đã lập để viết bài văn hoàn chỉnh.

Lời giải chi tiết:

Dàn ý :

1. Mở bài: Giới thiệu tên câu chuyện, tên tác giả,... (Nếu đóng vai nhân vật để kể lại câu chuyện, em cần giới thiệu mình là nhân vật nào.)
2. Thân bài: Kể lại câu chuyện theo trình tự hợp lí, trong đó có chi tiết được kể sáng tạo theo 1 trong 3 cách:
 - Sáng tạo thêm chi tiết (có thể lựa chọn sáng tạo một hoặc nhiều chi tiết).
 - Thay đổi cách kết thúc theo tưởng tượng của em.
 - Đóng vai nhân vật để kể lại câu chuyện (chú ý cách xưng hô, cách thể hiện lời nói, suy nghĩ, cảm xúc phù hợp với nhân vật).
3. Kết bài: Nêu suy nghĩ, cảm xúc,... về câu chuyện hoặc nêu kết thúc của câu chuyện dưới góc nhìn của nhân vật (nếu đóng vai kể chuyện).

Bài tham khảo 1:

Có lẽ trong chúng ta, ai cũng có tiếp xúc với những con vật nuôi ở nhà phải không các bạn? Con Chó giữ nhà, con Mèo bắt chuột, Họa Mĩ ca hát ... Những con vật ấy thật đáng yêu làm sao? Nhưng có bao giờ bạn nào chú ý đến con vật nhỏ bé xấu xí tưởng như là vô tích sự mà lại có lần nó được phong là "anh hùng" không? Tôi sẽ kể cho các bạn nghe về câu chuyện này nhé!

Ngày xưa ngày xưa, không nhớ rõ vào thời kì nào, trời làm hạn hán rất lâu, sông hồ đều hết nước, ruộng đồng nứt nẻ, cây cối chết khô, các loài vật mệt mỏi, rũ rượi thoi thóp dưới cơn khát. Cóc thấy nguy quá bèn lên thiên đình kiện trời. Cóc gặp Cua, Cua đòi theo. Cóc gặp Gấu, gặp Cọp. Gấu, Cọp xin tháp tùng cùng lên trời kiện tụng. Đi được một lúc, bốn con gặp Ong và Cáo. Nghe nói chuyện lên trời, Ong và Cáo lại xin đi cùng.

- Thật là đại phúc cho muôn loài. Xin các bác cho chúng em đi với! Chúng em nguyện theo các bác đến tận cung trời, thẳng lên thiên đình để làm cho ra lẽ và để tự cứu mình.

Thế là cả bọn, tuy cổ họng khát khô, nhưng lòng đầy quyết tâm đã kéo nhau lên thiên đình kiện Trời, dưới sự chỉ huy của chú Cóc.

Tới thiên đình, Cóc thông minh nên phân công ai vào việc đó rất hợp với tài năng của mình. Riêng Cóc nhảy lên bậc treo cái trống để gióng trống kêu oan. Cóc đánh một hồi trống làm vang động cả thiên đình. Ngọc Hoàng sai Thiên Lôi ra xem coi chuyện gì thì chỉ thấy có một con Cóc ngồi chễm chệ trên mặt trống. Thiên Lôi vào tâu lại, Ngọc Hoàng bực mình liền sai Gà ra mổ cho Cóc một trận nên thân. Nào ngờ Gà vừa bước ra đã bị Cáo nhảy tới vồ lấy mang đi. Ngọc Hoàng hay tin nổi giận, liền sai Chó ra cắn cho Cóc một trận hết đường gầy ròi. Nhưng Chó vừa hung hăng nhảy ra khỏi cửa thì Gấu đã tiến đến ăn thịt ngay. Ngọc Hoàng càng thêm tức giận, đập tay xuống bàn thét Thiên Lôi ra ứng chiến đánh cho Cóc vài lưỡi búa đến tan xương nát thịt mới thôi... Nào ngờ Thiên Lôi vừa ra bị Ong đốt tụi bụi vào mặt, mũi, tay, chân. Đau quá, nhức quá Thiên Lôi kêu cứu rồi nhảy vào chum nước tránh nạn thì lại bị Cua giương càng kẹp vào móng đau điếng. Hoàng hôn, Thiên Lôi vội nhảy ra thì bị Hổ tấn công. Hổ vồ lấy Thiên Lôi xé xác ra từng mảnh.

Thế là quân của thiên đình bị một trận thất điên bát đảo. Ngọc Hoàng thấy thế nguy bèn chấp nhận thương lượng với Cóc. Được lệnh Cóc vào diện kiến Ngọc Hoàng và trình bày mọi lẽ.

- Tâu Ngọc Hoàng, nơi trần gian hiện đang khốn khổ vì nạn hạn hán, biết bao con người và muôn vật phải chết khô, chết khát vì thiếu nước. Mong được Ngọc Hoàng rủ lòng thương cho mưa xuống để cứu muôn loài.

Nghe xong Ngọc Hoàng hứa sẽ làm mưa và từ nay nếu ở dưới trần có hạn hán thì Cóc nghiêng răng kêu lên mấy tiếng Ngọc Hoàng sẽ cho mưa. Được Ngọc Hoàng hứa, Cóc mừng rỡ cùng các bạn về trần. Ai cũng vui mừng hơn hờ tôn vinh Cóc có công lớn trong việc kiện trời. Vừa đến trần gian thì mưa to kéo đến tưới mát cả ruộng đồng, vườn tược. Cỏ cây hoa lá bừng sống dậy. Cả muôn vật lẫn con người đồng ca hát chào đón Cóc như một vị "anh hùng cứu thế". Và từ đó nhân gian mới truyền câu ca:

Con Cóc là cậu ông Trời

Nếu ai đánh Cóc thì Trời đánh cho!

Vậy đó, công trạng của Cóc to lớn thế đấy! Các bạn chớ coi khinh, xem thường Cóc nhé! Đừng chú ý vào hình thể xấu xí của nó mà hãy nhớ đến chiến công xưa - và kìa! Trời vừa đổ mưa ngoài kia. Phải chăng chú Cóc vừa nghiêng răng gọi Trời?

Bài tham khảo 2 :

Trong các câu chuyện em đã được học, em thích nhất là câu chuyện Sự tích cây thì là.

Ngày xưa, các loài cây đều chưa có tên. Một hôm, Trời tập hợp chúng lại để ban cho mỗi loài một cái tên. Các loài cây đều đến thật sớm. Ai ai cũng hớn hờ mong chờ được Trời đặt cho một cái tên thật đẹp. Mỗi loài cây đều diện bộ trang phục xinh đẹp nhất và khoe điếm nổi bật nhất của mình.

Cây có hương thơm dịu được Trời đặt tên là lan. Cây có điệu múa nhịp nhàng được đặt là tóc tiên. Loài cây có dáng đứng hiên ngang được gọi là thông. Các loại rau có cũng có mặt đông đủ để xin Trời những cái tên thật đẹp như quế, tía tô, húng,...

Đến cuối ngày, khi Trời đã mệt, một nhánh cây nhỏ mới vội vã chạy đến. Nó thở hồn hển, nói:

- Con xin lỗi vì bận chăm sóc bà đang bị bệnh nên con đã đến muộn. Xin Trời hãy thương tình đặt cho con một cái tên.

Cảm động trước lòng hiếu thảo của cây nên Trời không trách phạt mà thương vô cùng. Nhưng lúc này, Trời chưa nghĩ ra được tên gì hay. Ông suy nghĩ mãi rồi ngập ngừng:

- Tên của con... thì là... thì là...

Nhánh cây nghe vậy mừng quá, hét toáng lên:

- Tôi có tên rồi! Tên tôi là "thì là"!

Nó vội vàng cảm ơn Trời rồi chạy về nhà khoe với bà của mình. Nó đâu biết rằng "thì là" không phải là tên Trời đặt cho, mà chỉ là lời nói ngập ngừng của ông khi chưa nghĩ ra cho nó một cái tên. Bà khen cậu:

- Con có một cái tên thật đặc biệt!

Từ đó, muôn loài gọi nó là cây thì là. Muôn loài đều rất yêu thích tên của cậu.